

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/2753,Pokaz-filmu-Tam-i-z-powrotem-w-ramach-Edukacyjnego-Przegladu-Filmowego-Kino-w-PR.html>
06.04.2026, 19:31

Pokaz filmu „Tam i z powrotem” w ramach Edukacyjnego Przeglądu Filmowego „Kino w PRL - PRL w kinie” - Warszawa, 16 grudnia 2008 r.

16.12.2008

Podczas kolejnego spotkania w ramach Przeglądu Filmowego „Kino w PRL - PRL w kinie”, które odbyło się 16 grudnia br., zaprezentowany został film „Tam i z powrotem”, reż. Wojciech Wójcik, prod. 2001 [100 min.] Prelekcję przed filmami wygłosił prof. Jerzy Eisler (dyrektor Oddziału IPN w Warszawie). Projekcję poprzedził dziesięciominutowy pokaz Polskiej Kroniki Filmowej z 21 I 1964.

***

Film opowiada o tzw. polskim napadzie stulecia - w 1965 r. dokonano napadu na ciężarówkę przewożącą pieniądze do banku „Pod Orłami” w Warszawie. Jedna z plotek głosiła, że dokonało go dwóch byłych członków Armii Krajowej, próbujących uciec na Zachód. Ukazanie w sposób realistyczny siermiężnej rzeczywistości czasów Władysława Gomułki jest o tyle ważne, że w świadomości społecznej są one najmniej utrwalone. Film drobiazgowo odtwarza codzienność lat 60. (sposoby inwigilowania, donoszenie, pracę urzędów, funkcjonowanie „czarnego rynku”) i na jej tle próbuje przedstawić różne postawy społeczne (współpraca z władzą, dostosowanie się do nowej sytuacji, „emigracja wewnętrzna”).

Andrzej Hoffman jest wybitnym lekarzem. Po wojnie kilka lat spędził w więzieniu. Jedyńm dowodem w sprawie był donos złożony Służbie Bezpieczeństwa i jego wojenna działalność (był łącznikiem AK w Anglii). Pewnego dnia w szpitalu spotyka Piotra, kolegę z czasów partyzantki, który za wszelką cenę chce uciec z Polski, by na Zachodzie rozpocząć nowe, lepsze życie. Jedyńm sposobem jest zdobycie pieniędzy i paszportu. Piotr postanawia napaść na bank. Do swego planu namawia Andrzeja, dla którego wyjazd za granicę to ostatnia szansa, aby spotkać się z żoną i córką, które mieszkają w Wielkiej Brytanii. Sytuacja zaczyna się komplikować, gdy władze próbują zmusić Andrzeja do współpracy. Funkcjonariusz Urzędu Bezpieczeństwa szantażuje go fałszywymi zeznaniami świadków, które mogą zakończyć jego praktykę zawodową. Jedyńm wyjściem z sytuacji pozostaje kradzież pieniędzy i szybki wyjazd. Jednak podjęcie decyzji o napadzie to dopiero początek drogi ku „wolności”.

Film uhonorowano na FFFF w Gdyni (2002) i FFFF w Toronto (2002).

Występują: J. Gajos, J. Frycz, O. Lubaszenko, M. Baka, E. Olszówka, S. Orzechowski, P. Burczyk.

***

Przeгляд adresowany jest przede wszystkim do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych i stanowi interesujące - jak sądzimy - uzupełnienie realizowanych we współczesnej szkole celów edukacji humanistycznej. Układając program obecnej edycji, staraliśmy się kierować możliwością wykorzystania proponowanych filmów przez uczniów wybierających tematy związane z kulturą i historią najnowszą do ustnej prezentacji maturalnej z języka polskiego. Mamy nadzieję, że spotka

się on również z zainteresowaniem nauczycieli historii, języka polskiego i wiedzy o społeczeństwie oraz studentów kierunków humanistycznych.

Wierzymy, że przegląd pozwoli Państwu poznać nie tylko znaczące polskie filmy, które są świadectwem peerelowskiej rzeczywistości, ale także ułatwi zrozumienie najnowszej historii Polski. Ich dobór nie jest przypadkowy - oprócz arcydzieł polskiego kina znalazły się tu także obrazy czasami już dzisiaj zapomniane, niemniej warte obejrzenia. Oprócz produkcji fabularnych pokażemy także dokumenty Polskiej Kroniki Filmowej.

Udział w przeglądzie będzie potwierdzony pisemnym zaświadczeniem.

Proponujemy Państwu 6 spotkań odbywających się
w „Kinotece” w Pałacu Kultury i Nauki,
raz w miesiącu, we wtorki od godz. 11.30 do 14.00
WSZYSTKIE POKAZY SĄ BEZPŁATNE!

Zgłoszenia na wybrane seanse prosimy składać najpóźniej na 2 dni przed projekcją.

Szczegółowe informacje:

Sławomir Stępień (IPN), tel. (0-22) 526-19-19, e-mail: sławomir.stepien@ipn.gov.pl

Rezerwacja biletów: „Kinoteka”, tel. (0-22) 826-12-99, (0-22) 551-70-70.

Serdecznie zapraszamy

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

foto #1

foto #3